

5.1.2e en 5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e Donderen
mail@5.1.2e.nl
BSN: 5.1.1e

Burgemeester en wethouders
Postbus 5
5.1.2e Vries

Donderen, 5.1.2e

Onderwerp: bezwaar tegen besluit op handhavingsverzoek
Kenmerk: zaaknummer 1389354

Geachte heer, mevrouw,

Onder verwijzing naar uw brief d.d. 13 maart 2023 met kenmerk 1428579 (bijlage D1), gericht aan 5.1.2e, dienen wij - 5.1.2e - hierbij zelf de gronden van bezwaar in ter zake het bestreden besluit d.d. 17 januari 2023 (bijlage D2). Dit ook in overleg met 5.1.2e.

Het besluit wordt ten onrechte betrokken op de 14 bomen met een diameter >40 cm uit het dossier behorend bij de vergunning met WABO-nummer 20220330 (bijlage D2). U redeneert dat deze bomen her en der verspreidt staan over het perceel en er derhalve geen sprake is van het kappen van 200 m² aaneengesloten bomensingel. Ons handhavingsverzoek is echter gericht op de kap van >200m² bomen (ongeacht de diameters) uit de aaneengesloten bomensingels grenzend aan ons perceel aan de 5.1.2e te Donderen.

Voorafgaand aan handhavingsverzoek ten aanzien van de kap van >200 m² bomensingel

- Op 11 mei 2022 geeft het college de vergunning WABO20220330 af ten behoeve van de kap van 14 bomen op het perceel naast het onze (bijlage D3). De bomen worden vergund op basis van artikel 4:11 lid 1 onder a (*Kappen van een boom met een stamdoorsnede van 40 cm of meer wanneer deze niet in het achtererfgebied staat*). Twee bomen waren <40 cm en volgens dit artikel vergunningvrij.
- In ons bezwaar van 14 juni 2022 (bijlage E1, pagina 3) attenderen wij het college er onder andere op dat naast ons perceel sprake is van een bomensingel en dat er - gezien de grote hoeveelheid aan bomen van >10 cm die volgens situatietekening en tuinplan óók verwijderd of verpaaatst gaan worden – er getoetst dient te worden aan art 4:11 lid 2: *In afwijking van hetgeen bepaald is in lid 1 van dit artikel is voor het kappen van 200 m² of meer aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel (ongeacht de diameters van de bomen) altijd een vergunning nodig.*
- Tijdens de hoorzitting geeft het college aan dat de bomen op het perceel naast het onze niet staan ingetekend als houtsingel en er dus geen sprake is van een bomensingel (bijlage D4, pagina 4 van advies bezwarencommissie). Hiermee stelt het college de APV middels het

bestemmingsplan buiten werking en wordt er ons inziens onterecht niet getoetst aan art. 4:11 lid 2.

- Op 23 november 2022 dienen wij een handhavingsverzoek (bijlage E2) in ten aanzien van het kappen van >200m² bomen uit aaneengesloten bomensingels op het perceel naast het onze, zonder dat hier een vergunning voor is verleend. Wij refereren hierbij aan artikel 4:11 lid 2: *In afwijking van hetgeen bepaald is in lid 1 van dit artikel is voor het kappen van 200 m² of meer aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel (ongeacht de diameters van de bomen) altijd een vergunning nodig.*
- Op 17 januari 2023 ontvangen wij een afwijzing van ons handhavingsverzoek (bijlage D2) ten aanzien van het kappen van >200m² aan bomen uit de bomensingel naast ons perceel, omdat de gemeente ons verzoek ten onrechte enkel betreft op de 8 vergunningsplichtige bomen (3 eiken, een es en 4 dennen) die overgebleven zijn in de procedure behorend bij WABO20220330.
- Op 23 januari 2023 adviseerde de rechter van de rechtbank Noord Nederland ons ter zitting om de bomensingel te betrekken in het handhavingsverzoek, omdat zij enkel uitspraak zou doen over de bomen in de verleende vergunning. Zij schatte ter zitting een kroonprojectie van 10m² per boom, waardoor de totale kroonprojectie niet boven de 140 m² uit zou komen. Derhalve hebben wij onze gronden ten aanzien van de bomensingel ter zitting ingetrokken.

Samenvatting

De bezwaren kunnen als volgt worden samengevat:

1. Naast ons huis is er sprake van een bomensingel volgens de definitie van de APV
2. Het begrip 'aaneengesloten' uit art. 4:11 lid 2 heeft betrekking op bosplantsoen, bos of bomensingel, en niet op >200m² aaneengesloten kap.
3. Omdat er >200 m² kap uit aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel heeft plaatsgevonden, had hier een vergunning voor aangevraagd moeten worden.
4. Er zijn meerdere weigeringsgronden (in hoge mate) aanwezig. Een kapvergunning aanvraag voor >200 m² bomen uit aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel zou geweigerd moeten worden.
5. Gezien er sprake is van onrechtmatige kap van >200 m² uit aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel, dient er een herplantplicht opgelegd te worden.
6. Een herstel- en herplantplan wordt opgesteld door een erkend landschapsarchitect, waarbij alle belanghebbenden hun wensen kenbaar kunnen maken.

Wij zetten hieronder ons betoog ten aanzien van deze zaken uiteen. Relevante documentatie is te vinden onder aan dit document, in de categorieën Wet- en Regelgeving (A), definities uit de Dikke van Dale (B), relevante informatie uit de APV 2010 (C), gemeentelijke documentatie ten aanzien van omgevingsvergunningen/beleidsdocumenten/bekendmakingen (D) en overige documentatie (E).

Bomensingel

De APV definieert een bomensingel als: *lijnvormige element als begrenzing langs wegen of cultuurgronden, rond erven en of gebouwen. Een bomensingel heeft geen grondlichaam zoals een houtwal en kan variëren in breedte* (art. 4:10 lid 1 onder c).

Definitie van lijnvormig volgens Dikke van Dale:

Lijnvormig: bijvoegelijk naamwoord

lijn: verbinding die men zich voorstelt in de vorm van een streep.

streep syn. strook; zich aftekenend gebied, gewoonlijk meer lang dan breed.

In figuur 1 treft u een drietal foto's van het agrarisch perceel (i.e. cultuurgrond) naast het onze. Hierop is te zien hoe zich door de jaren heen een lijnvormig element bevindt als begrenzing langs de perceelgrens met de 5.1.2e. Langs de Middenweg is in 1978 een klein lijnvormig element te zien, welke zich door de tijd heen ontwikkelt tot een groter lijnvormig element met flinke bomen/heesters. Ons inziens voldoen de bomen langs de 5.1.2e denweg en langs het perceel van de 5.1.2e /Dorpsweg hiermee aan de definitie van de APV van Tynaarlo. Door wederzijdse aanraking ter hoogte van de kruising 5.1.2e, vormen zij bovendien aaneengesloten bomensingels (zie definitie 'aaneengesloten' onder B)

Een onafhankelijk expert (5.1.2e) bevestigt in zijn rapportages dat er zowel aan de Middenweg (vaak per abuis vermeldt als Veldweg) als aan het perceel langs de 5.1.2e sprake is van bomensingels (bijlage E3, pagina 12 en E4, pagina 10).

Figuur 1: Agrarisch perceel grenzend aan de Middenweg, Perceel 5.1.2e en Dorpsweg. Uitsneden van luchtfoto's door de jaren heen.
A) Uitsnede van luchtfoto uit 1978 (uitsnede van productie H van vergunninghouder),
B) Luchtfoto van 2006, Topo tijdreis.
C) Luchtfoto uit 2022, ruimtelijke plannen.nl

Interpretatie van 'aaneengesloten' in art. 4:11 onder lid 2

In afwijking van hetgeen bepaald is in lid 1 van dit artikel is voor het kappen van 200 m² of meer aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel (ongeacht de diameters van de bomen) altijd een vergunning nodig.

Uit het besluit op bezwaar blijkt dat het college van mening is dat 'aaneengesloten' slaat op 200 vierkante meter aaneengesloten kap van bosplantsoen, bos of bomensingel. Zij stelt dat de bomen verdeeld over het perceel liggen, en dit dus niet van toepassing is (bijlage D2).

Ons inziens slaat 'aaneengesloten' op bosplantsoen, bos of bomensingel die door hun wederzijdse aanraking aan elkaar verbonden zijn. Oftwel, uit aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel(s) mag -verspreid over meerdere stukken- maximaal 200m² aan bomen gekapt worden, alvorens men een vergunning aan dient te vragen.

Wij hebben bovenstaande interpretaties voorgelegd aan een expert op het gebied van bestuurs- en omgevingsrecht (bijlage E5). Hij bevond de tweede interpretatie (overeenkomend met die van ons) redelijker, omdat er anders '*in tranches een veel grotere oppervlakte kan worden gekapt zonder vergunning (sterker nog: alles)*'. Een volledige reactie in bijlage E6 volgt na toestemming van expert.

Door enkel de vergunningsplichtige bomen van >40 cm mee te nemen in de besluitvorming van dit handhavingsverzoek, heeft het college geen rekening gehouden met de kap van de overige houtopstanden van >10 cm, die óók onderdeel uitmaken van de aaneengesloten bomensingels. Daarbij dient nog opgemerkt te worden dat de kruinen van de bomen D en F uit de bomensingel langs de perceelsgrens van de 5.1.2e alleen al een gezamenlijk oppervlak van ruim 195 m² hebben (bijlage E7, fig 1,3 en 4). Elke additioneel vergunningsplichtige gekapte boom leidt tot >200 m² kap uit aaneengesloten bomensingel, waardoor art 4:11 lid 2 van toepassing was geweest.

Huidige situatie

Voorheen bestond de structuur van de bomensingels aan de Middenweg en langs het perceel aan de 5.1.2e uit hoge bomen met daaronder een heesterlaag. Door reeds uitgevoerde kap zijn beide singels niet meer als zodanig herkenbaar:

- In de bomensingel aan de Middenweg is de heesterlaag nagenoeg geheel gekapt. Het gaat om een conservatief geschat oppervlak van 60 m x 2 m breed = 120 m².
- In de bomensingel aan de perceelsgrens 5.1.2e is de bovenlaag van de bomensingel (i.e. de grote bomen) over een lengte van ongeveer 40 meter in zijn geheel verdwenen. Deze oppervlakte alleen al betreft ruim 400 m² (bijlage E7, figuur 1 en 2). Verder is richting de Dorpsweg, op een zeer beperkt aantal bomen na, een heel areaal aan bomen gekapt en staat een groot gedeelte van de hulst (heesterlaag) die nog overeind staat aangemerkt voor verwijderen of verplaatsen (=gelijk aan kap, zie art 4:10 lid 2 (zie onder A)), bijlage E8 en E9. Daarmee staat ook de heesterlaag in deze singel op het spel.

(NB. Bij een gegrond verklaard bezwaar dienen de gekapte oppervlaktes nader bepaald te worden.)

Bovenstaande situatie kan derhalve niet geschaard worden onder vergunningsvrije dunning van de bomensingels (zie art. 4:10 lid 1 onder e (A)). In beide singels is de structuur van de bomensingels teruggebracht tot minder dan 60%, waardoor men niet kan spreken over *velling ter bevordering voor de duurzame instandhouding van de houtopstand*. Men spreekt in dit geval van kap.

Gezien het grote areaal aan gekapte bomen uit de aaneengesloten bomensingels (bijlage E8 en E9) had het college in moeten gaan op ons handhavingsverzoek. De werkzaamheden op het perceel hadden moeten worden neergelegd, teneinde een kapvergunning aanvraag te doen voor de kap van >200 m² bomen uit aangesloten bomensingels.

Belangenafweging ten aanzien van weigeringgronden

Bij toetsing aan art 4:11 lid 2 zal er een belangenafweging gemaakt moeten worden ten aanzien van de weigeringgronden binnen de APV (art. 4:12 lid 2 onder a-g en lid 3 (zie onder A)). Wij geven in dit gedeelte van ons bezwaar aan welke belangen ons inziens meegenomen dienen te worden in de afweging van een al dan niet te verlenen kapvergunning voor het kappen van >200 m² aan

bomensingel. Hierbij maken wij onder andere gebruik van de beoordelingscriteria uit de kapverordening van 2014 (bijlage D5). We arceren de gedeelten die ons inziens van toepassing zijn geel en zullen dit verderop motiveren.

Beoordelingscriteria Kapverordening 2014	
a. Natuur- en milieu waarden	
In zeer bijzondere mate aanwezig	De houtopstand huisvest flora of fauna zoals maretak, korstmossen, vleermuizen, marterachtigen of broedvogels of andere dieren die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet in tabel II en III.
In hoge mate aanwezig	De houtopstand maakt onderdeel uit van een ecologische eenheid en voegt als habitat voor flora en fauna een duidelijke schakel toe in het geheel. Daarnaast is de houtopstand van inheemse soort en maakt onderdeel uit van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) of een ecologische verbindingszone (EVZ) zoals deze zijn vastgesteld door de provincie en/ of gemeente. Daarnaast ook broedvogels of andere dieren die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet in tabel I.
Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De houtopstand voegt niets extra's toe aan het ecosysteem en maakt geen belangrijk onderdeel uit van een groter ecologisch geheel.
b. Landschappelijke waarden	
In zeer bijzondere mate aanwezig	De houtopstand die bepalend is en een onmisbare schakel in landschappelijk karakteristieke beplanting.
In hoge mate aanwezig	1. De houtopstand maakt onderdeel uit van de landschappelijke beplanting die het oorspronkelijke landschapstype karakteriseert. 2. De houtopstand maakt onderdeel uit van een straat-laan of lijnvormige structuur, al dan of niet beschreven in het bomenstructuurplan. Indien de houtopstand wordt verwijderd ontstaat een ongewenste doorbreking van de structuur.
Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De beplanting heeft geen extra waarde voor de landschappelijk samenhang.
c. Cultuurhistorische waarden	
In zeer bijzondere mate aanwezig	1. Maakt onderdeel uit van een beschermd stads- of dorpsgezicht (zie bestemmingsplan). 2. De houtopstand heeft een directe relatie met een bouwkundig, gemeentelijk provinciaal of rijksmonument.
In hoge mate aanwezig	1. De houtopstand speelt een rol van betekenis in de geschiedenis van de omgeving. Bijvoorbeeld markeert een bepaalde grens (grens- of bakenboom) is als herdenkingssymbool aangeplant, kruis-/kapelboom of is aangeplant bij een bijzondere

	nationale gebeurtenis of heeft een bijzondere snoei-of groeivorm. 2. De houtopstand stamt van de periode van vóór de aanleg van de wijk. Houtopstand is kenmerkend voor omgeving, geschiedenis. 3. Houtopstand maakt onderdeel uit van het stedenbouwkundig plan en is aangeplant met de aanleg van de wijk.
Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De houtopstand maakt geen onderdeel uit van een beschermd dorps- of stadsgezicht, is niet waardevol of monumentaal en is niet kenmerkend voor de historie van de wijk of omgeving.
d. Beeldbepalende waarde	
In zeer bijzondere mate aanwezig	1 Een waardering die wordt toegekend aan een boom die door zijn voorkomen de (landschappelijke) kwaliteit, de specificiteit en de herkenbaarheid van zijn omgeving verhoogt. Afwijking hierop kan zijn indien een boom uniek is in zijn soort of dendrologisch waardevol is. 2. Bomen die in het straatbeeld en/of binnen het groenbeleid van de gemeente Tynaarlo een belangrijke rol spelen.
Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De houtopstand speelt geen bijzondere rol in het straatbeeld en/of binnen het groenbeleid van de gemeente Tynaarlo.
e. De waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon	
In zeer bijzondere mate aanwezig	In principe heeft elke houtopstand waarde voor de leefbaarheid van zijn omgeving. Deze houtopstand heeft extra waarde voor de leefbaarheid omdat het de recreatieve waarde van de omgeving of het woongenot van mensen uit de hele wijk vergroot. Belevingswaarde op wijk- of dorpsniveau.
In hoge mate aanwezig	De houtopstand heeft extra waarde voor de leefbaarheid van zijn omgeving omdat het woongenot op buurt- of straatniveau vergroot.
Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De houtopstand heeft geen meerwaarde voor de recreatie of beleving van een omgeving, wijk of buurt. Belevingswaarde voor een enkel individu.
f. De waarde van de houtopstand voor de recreatie en leefbaarheid	
In zeer bijzondere mate aanwezig	1. De houtopstand staat langs (fiets-/wandel)paden en / of zandwegen buiten de kernen. 2. De houtopstand maakt onderdeel uit van natuurgebieden. De houtopstand behoort tot de natuur en groenstructuur.
In hoge mate aanwezig	1. De houtopstand staat langs (fiets-/wandel)paden en / of zandwegen binnen de kernen. 2. De houtopstand maakt onderdeel uit van de (hoofd)groenstructuur, parken en speelplekken en/ of heeft een functie daarbinnen.

Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond	De houtopstand maakt geen onderdeel uit van een belangrijke groenstructuur of functionele recreatieve locatie. De houtopstand maakt geen onderdeel uit van een beplantingsstructuur.
---	--

Toepasbaarheid beoordelingscriteria uit kapverordening 2014

De kapverordening 2014 is opgenomen in de APV 2010 en heeft bovenstaande toelichting op art 4:12a lid 1 (bijlage D4). Dit artikel is in opvolgende APVs onveranderd gebleven. De toelichting wordt intern als richtlijn gebruikt bij de beoordeling van kapaanvragen, zie WABO20180713, waarin een gedeelte van deze criteria is overgenomen in het besluit (bijlage D6); de beantwoording van vraag 3/4 van de PVDA fractie ten aanzien van de herplantplicht, waarbij 5.1.2e de term 'in hoge mate aanwezig' gebruikt (bijlage D7) en de beantwoording van vraag 4 uit ons WOO-verzoek (bijlage E10 en D8). Derhalve is deze richtlijn ons inziens toepasbaar bij de belangenafweging in ons bezwaar.

Kader belangenafweging

- Uit de toelichting van 5.1.2e ten aanzien van de speerpunten van de nieuwe kapverordening blijkt dat men het behoud van een groen straatbeeld, monumentale bomen en landschapselementen belangrijk vindt (bijlage D9).
- In de presentatie 'Bomen in Tynaarlo' benoemt men houtwal, bosplantsoen, bos en bomensingels als landschapselement (bijlage D10).
- Gezien de gemeente in de oude kern van Donderen nauwelijks houtopstanden in bezit heeft (bijlage D11, pagina 8 en 24), is het groen in de oude kern van Donderen volledig afhankelijk van de bescherming vanuit de APV.
- Volgens de bezwarencommissie in de zaak WABO20220330 mag van het college een enigszins kritische houding als 'beschermer' van het groen in de gemeente verwacht worden, waarbij zij tevens stelt dat achterstallig onderhoud en mogelijke gevaarzetting onvoldoende motivering zijn voor kap (bijlage D4, pagina 5 van advies bezwarencommissie).

Belangenafweging

Gebruik makend van wet- en regelgeving, relevante gegevens vanuit de APV Tynaarlo 2010, overige relevante omgevingsvergunningen/bekendmakingen/ beleidsdocumenten en overige documenten, komen wij tot een volgende interpretatie van de beoordelingscriteria:

Weigeringsgrond	In een zeer bijzondere mate aanwezig.	In een hoge mate aanwezig	Geen extra waarde en daarmee geen weigeringsgrond
a. Natuur en milieu waarden		X	
b. Landschappelijke waarden		X	
c. Cultuurhistorische waarden	X		
d. beeldbepalende waarden		X	
e. waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon.		X	
f. De waarde van de houtopstand voor recreatie en leefbaarheid			X

Natuur en milieu waarden:

De houtopstand maakt onderdeel uit van een ecologische eenheid en voegt als habitat voor flora en fauna een duidelijke schakel toe in het geheel.

- Het college geeft in het artikel over werkzaamheden in de bossingel aan de Noord-rand van Zuidlaren aan dat de combinatie van bodembedekkers, heesterlaag en bomenlaag meer natuurwaarde geeft (bijlage D12).
- De toelichting op de APV uit 2010 geeft aan dat een heesterlaag/struikenlaag een hoge ecologische waarde heeft en derhalve bescherming geniet (C). Nu staat de heesterlaag niet meer specifiek opgenomen in de APV 2021, maar deze APV spreekt van een hoge waarde voor bomensingels met bomen vanaf 10 cm of meer.
- De onafhankelijke rapportages van 5.1.2e geven aan dat het verwijderen van een groot areaal aan bomen invloed kan hebben op de ecologische waarde van de omgeving (o.a. foerageergebied vleermuizen/vliegrouwe vleermuizen en leefgebied voor eekhoorn) en dat hier aandacht voor dient te zijn (bijlage E3, pagina 14 en 15 en bijlage E4, pagina 10).

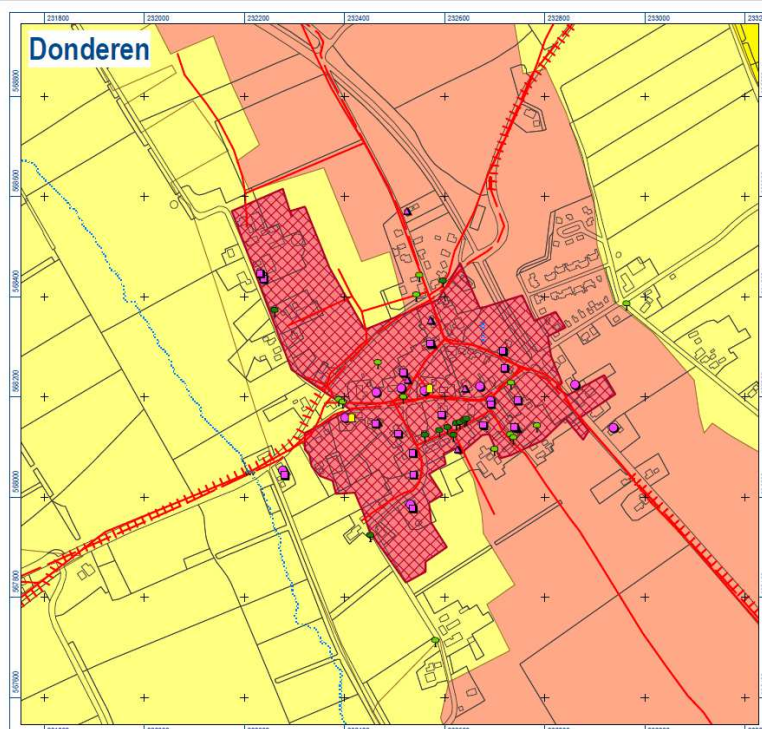
Landschappelijke waarden

De houtopstand maakt onderdeel uit van een straat-laan of lijnvormige structuur, al dan of niet beschreven in het bomenstructuurplan. Indien de houtopstand wordt verwijderd ontstaat een ongewenste doorbreking van de structuur.

- De bomenlaag van de singel langs het perceel aan de 5.1.2e is over een lengte van ongeveer 35 meter onderbroken. Ook de heesterlaag is gedeeltelijk verwijderd. De hult die nog staat, staat aangemerkt voor verwijderen/verplaatsen (bijlage E8). De heesterlaag aan de Middenweg is bijna volledig gekapt. In beide singels is de lijnvormige structuur van de bomensingels niet meer als zodanig herkenbaar, waardoor men kan spreken van een ongewenste doorbreking van de structuur (zie ook figuur 2, pijlen zijn markeringspunten).

Figuur 2: Ongewenste onderbreking van lijnvormige structuur. Boven: Middenweg in Donderen (links voor en rechts na kap). Onder: Vanaf N858. Inzet foto's zijn vergroting van rode vierkant. Links voor en rechts na kap.

Een juweel tussen twee provinciehoofdsteden

Cultuurhistorische beleidswaardenkaart van de dorpen Eelde-Paterswolde, Donderen, Tynaarlo, Midlaren, Bunne en Winde, Zeegse, Yde, De Punt

schaal 1:25.000

legenda

Beleidscategorie	Waarde	Beleid
 1	zeer hoge waarde	Bij ruimtelijke ontwikkelingen streven naar behoud en/of inpassing, borging door middel van dubbelbestemming ('waarde cultuurhistorie') in bestemmingsplannen. -In deze gebieden is cultuurhistorie mede een bepalende factor bij ruimtelijke plannen. Bij concrete ontwikkelingen gewenste ontwikkelingsrichtingen en adviezen in acht nemen (bijlage 2). -Er moet aandacht zijn voor cultuurhistorie. Het kan zijn dat er nader onderzoek gevraagd wordt waarin de kansen en beperkingen benoemd worden. Cultuurhistorisch onderzoek dat voorafgaat aan ruimtelijke plan- en besluitvorming sluit aan bij de aard en schaal van het gebied en –vooral- de opgave en is gebaseerd op een omschrijving van de opdracht. -Wanneer kan worden aangetoond dat een ontwikkeling een dusdanig groot maatschappelijk of openbaar belang heeft dat behoud van cultuurhistorie niet mogelijk is, dan dient uit cultuurhistorisch onderzoek te blijken welke kansen en beperkingen zijn onderzocht. Hierbij ontwikkelingsrichtingen en adviezen ter inspiratie hanteren. -Tevens dient een voorstel tot compensatie te worden gedaan.
 2	hoge waarde	
 3	hooggemiddelde waarde	Bij ruimtelijke ontwikkelingen streven naar verbetering van ruimtelijke en cultuurhistorische kwaliteit door middel van specifiek beleid en/of planregels in reguliere bestemming. -Cultuurhistorie is een factor bij ruimtelijke plannen. Bij concrete ontwikkelingen gewenste ontwikkelingsrichtingen en adviezen in acht nemen (bijlage 2). -Er moet aandacht zijn voor cultuurhistorie. Het kan zijn dat er nader onderzoek gevraagd wordt waarin de kansen en beperkingen benoemd worden. Cultuurhistorisch onderzoek dat voorafgaat aan ruimtelijke plan- en besluitvorming sluit aan bij de aard en schaal van het gebied en –vooral- de opgave en is gebaseerd op een omschrijving van de opdracht.
 4	laaggemiddelde waarde	
 5	lage waarde	Bij ruimtelijke ontwikkelingen streven naar sterke verbetering van ruimtelijke kwaliteit. -Bij concrete ontwikkelingen gewenste ontwikkelingsrichtingen en adviezen ter inspiratie hanteren (bijlage 2). -Er moet aandacht zijn voor cultuurhistorie. Het kan zijn dat er nader onderzoek gevraagd wordt waarin de kansen en beperkingen benoemd worden. Cultuurhistorisch onderzoek dat voorafgaat aan ruimtelijke plan- en besluitvorming sluit aan bij de aard en schaal van het gebied en –vooral- de opgave en is gebaseerd op een omschrijving van de opdracht.
 6	zeer lage waarde	
Beleidszones		
 ruilverkavelingen		Bij ontwikkelingen speciale aandacht besteden aan de specifieke kenmerken van de ruilverkaveling Vries, zoals het bijzondere ruilverkavelingsgroen.

Bouwkunst en stedenbouw

Historische nederzettinglocaties

 klein esdorp	Voor de kleine esdorpen streven we naar eenzelfde benadering als van de beschermde dorpsgezichten. Er is speciale aandacht vanwege de aanwezige historische karakteristieken en we streven naar het behouden ervan. Een nadere inventarisatie wordt samen met de dorpen opgepakt. -Historische karakteristieken behouden. -Bij ontwikkelingen ontwikkelingsrichtlijnen en adviezen in acht nemen (bijlage 2). -Borging in bestemmingsplan.
--	--

Figuur 3: Gemeente streeft voor kleine esdorpen naar eenzelfde benadering als van beschermde dorpsgezichten.

- In eerdere motiveringsbesluiten omtrent weigering van kapvergunningen binnen de bebouwde kom (wnb) is landschappelijke waarde toegekend aan houtopstanden, te weten aan de 7 eiken bij WABO20191067 (bijlage D13), de twee linden bij WABO20180713 (bijlage D6) en de eik achter de paardebak bij WABO20221229 (bijlage D14). Het feit dat deze bomensingel binnen de bebouwde kom ligt en er derhalve geen landschappelijke waarde toegekend kan worden gaat ons inziens niet op (deze lijn van argumentatie is in WABO20220330 door meerdere ambtenaren gebruikt).

Cultuurhistorische waarden (zeer bijzondere mate aanwezig):

Maakt onderdeel uit van een beschermd stads- of dorpsgezicht (zie bestemmingsplan).

- Hoewel de oude kern van Donderen officieel geen beschermd stads- of dorpsgezicht heeft, streeft men in het beleid van de gemeente Tynaarlo er naar om de oude historische nederzettingen te behandelen als waren zij beschermd stads- en dorpsgezicht (Bijlage D15, relevante uitsneden in figuur 3).
- De omgevingsvisie van de provincie Drenthe meldt o.a. het volgende over esdorpen: *Waar het nog gaaf is, maakt het dorpsilhouet de indruk van een hoogstaand bos met daartussen en aan de randen lage dorpsbebouwing.* (Bijlage E11, pagina 23). Binnen de bebouwde driehoek van de Dorpsweg, 5.1.2e en Middenweg zijn de aaneengesloten bomensingels de enige houtopstand van formaat die de indruk wekken van een hoogstaand bos. Ons inziens mag men zeer kritisch zijn bij het verlenen van een kapvergunning van >200 m² aaneengesloten bomensingel op deze positie in het dorp. De impact is duidelijk te zien op de foto vanaf de N858 vanuit de richting Norg - Donderen (Figuur 2).

Beeldbepalende waarden:

Bomen die in het straatbeeld en/of binnen het groenbeleid van de gemeente Tynaarlo een belangrijke rol spelen.

- Bomensingels spelen als landschapselement een belangrijke rol binnen het groenbeleid van de gemeente Tynaarlo (bijlage D9 en D10). Derhalve was deze waarde ons inziens in hoge mate aanwezig.
- Een goed onderhouden dichte heesterlaag aan de Middenweg was beeldbepalend voor het straatbeeld (zie figuur 4). Wij zien graag onderbouwd waarom enkel de hoekpunten van de straat beeldbepalend zijn voor een groen straatbeeld (zie ook figuur 5).

Figuur 4: Singel bepalend voor het straatbeeld. Links: Foto van Google Maps, opname van 2010. Rechts: huidige situatie

Waarde voor stads- en dorpschoon:

De houtopstand heeft extra waarde voor de leefbaarheid van zijn omgeving omdat het woongenot op buurt- of straatniveau vergroot.

- De bomensingel langs de perceelgrens met de 5.1.2e is in hoge mate belangrijk voor de waarde van stads- en dorpschoon. Gezien de centrale ligging van het café komen veel toeristen en mensen uit het dorp regelmatig langs de Middenweg. Waar deze bomensingel eerder een camouflerende werking op de huizen aan de 5.1.2e en Dorpsweg had, zijn de huizen nu zeer goed zichtbaar (zie figuur 5).

Figuur 5: Singel(s) camoufleren de huizen aan de 5.1.2e.

Kap ten behoeve van huis

Naast de weigeringsgronden uit art 4:12a lid 1 is er ook nog art 4:12a lid 2: *Een omgevingsvergunning voor het kappen kan bovendien worden geweigerd op de enkele grond dat de bouw- of aanlegplannen waarvoor de kap noodzakelijk is nog niet definitief zijn.*

Het tuinplan behorend bij dit perceel en waaraan vergunning WABO20220330 integraal getoetst is, behoort bij een voornemen voor het oprichten van een woning aan de 5.1.2e, te Donderen (bijlage E12). Voorbereidingen hiertoe zijn reeds getroffen door een anterieure overeenkomst met het college (bijlage D16) en door het uitvoeren van het tuinplan behorend bij dit ontwerp.

In de toelichting op haar ontwerp voor het tuinplan is 5.1.2e zeer duidelijk:

Dichtbij het huis is minder ruimte en daar wordt de singel deels verwijderd (bijlage E13).

Ergo, zonder woning was er voor 5.1.2e geen reden geweest om in haar ontwerp een gedeelte van de singel te verwijderen. Het lijkt ons dan ook evident dat een gedeelte van de bomensingel verwijderd is ten behoeve van een nog te vergunnen en aan te vragen woning aan het perceel van de 5.1.2e, te Donderen.

Gezien de gemeente Tynaarlo veel belang hecht aan landschapselementen zoals bomensingels (bijlage D9 en D10) en er in de kleine kernen gestreefd wordt naar een beschermd stads- en dorpsgezicht (bijlage D15), mag de gemeente hier ons inziens kritisch op zijn door weigering van de vergunning voor de kap van >200 m² uit aaneengesloten bomensingel.

Herplantplicht

Ons inziens is op het onrechtmatig gekapte gebied een herplantplicht aan de orde. Wij baseren ons op de volgende overwegingen:

- Bij de beantwoording van vraag 3/4 van de PVDA fractie ten aanzien van de herplantplicht, geeft 5.1.2e aan dat er een herplantplicht wordt opgelegd indien één of meer van de weigeringsgronden in hoge mate aanwezig is (bijlage D8).
- Uit ons WOO-verzoek ten aanzien van herplantplicht bij niet vergunde kap van >200m² bosplantsoen, bos of bomensingel (bijlage E14) blijkt: opleggen van herplantplicht is van toepassing op >200 m² aaneengesloten (kaalslag) houtopstand (bijlage D17).

Omvang herplantplicht

- In 2006 had de bomensingel langs het perceel van de 5.1.2e een omvang van >1000m² (bijlage E7, figuur 5). Er dient vastgesteld te worden hoeveel vierkante meter kroonprojectie in de loop der tijde gekapt is en wat de hierbij behorende herplantplicht is.
- In de heesterlaag aan de Middenweg is naar schatting 60 x 2 m = 120 m² gekapt.

Ons inziens dient er een herstelplan opgesteld te worden waarbij de structuur van bomensingels hersteld wordt. Langs het perceel aan de 5.1.2e dient aandacht te zijn voor herstel van de bomenlaag, terwijl aan de Middenweg de heester/struiklaag aandacht behoeft. De herplantplicht dient recht te doen aan de positie en het volumen van de reeds gekapte houtopstanden.

Een herstelplan wordt bij voorkeur opgesteld door een erkend landschapsarchitect, waarbij alle belanghebbenden hun wensen kenbaar kunnen maken.

Graag lichten wij een en ander toe tijdens een hoorzitting.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e en 5.1.2e

Relevante documentatie

A – Geldende Wet en Regelgeving

APV Tynaarlo

Artikel 4:10 Begripsomschrijvingen

Lid 1 onder:

- b. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld ingevolge artikel 1, vijfde lid, van de Boswet;
- c. bomensingel: lijnvormige element als begrenzing langs wegen of cultuurgronden, rond erven en of gebouwen. Een bomensingel heeft geen grondlichaam zoals een houtwal en kan variëren in breedte,
- d. boom: een houtachtig, overblijvend gewas met een stamdoorsnede van de stam van minimaal 10 centimeter op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld;
- e. dunning: velling ter bevordering voor de duurzame instandhouding van de houtopstand. Wordt de kroonsluiting teruggebracht tot minder dan 60%, dan is er sprake van kap;
- h. houtopstand: één of meer bomen, hakhout een houtwal, een beplanting van bosplantsoen;
- i. houtwal: lijnvormige element als begrenzing langs wegen of tussen cultuurgronden, landbouwgronden, weilanden en percelen. Een houtwal bestaat uit een grondlichaam met al dan of niet een greppel aan beide zeiden met daarop een struiklaag en eventueel een kruidenlaag en een bomenlaag;
- l. laanbeplanting: bomen die aan weerszijden van een weg of pad staan in een regelmatig ritme

Lid 2:

In deze afdeling wordt onder kappen mede verstaan rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het kappen van houtopstanden

Lid 1:

Het is verboden zonder vergunning van het college de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. Kappen van een boom met een stamdoorsnede van 40 cm of meer wanneer deze niet in het achtererfgebied staat.
- b. Kappen van een boom met een stamdoorsnede van 40 cm of meer in het achtererfgebied indien het totale perceel groter is dan 2000 m².
- c. Kappen van een monumentale boom of herdenkingsboom.
- d. Knotten, kandelaberen of afzetten van hakhout wanneer de boom vergunningplichtig is zoals bedoeld in lid 1 onder a, b en c van dit artikel en deze maatregel voor de eerste maal wordt toegepast.

Lid 2:

In afwijking van hetgeen bepaald is in lid 1 van dit artikel is voor het kappen van 200 m² of meer aaneengesloten bosplantsoen, bos of bomensingel (ongeacht de diameters van de bomen) altijd een vergunning nodig.

Artikel 4:12a Weigeringgronden

Lid 1 onder:

- a. de natuurwaarde van de houtopstand
- b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;;
- c. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
- d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
- e. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
- f. de waarde van de houtopstand voor recreatie en leefbaarheid;
- g. de vaststelling dat de boom toekomstig monumentaal is.

Lid 2:

Een omgevingsvergunning voor het kappen kan bovendien worden geweigerd op de enkele grond dat de bouw- of aanlegplannen waarvoor de kap noodzakelijk is nog niet definitief zijn.

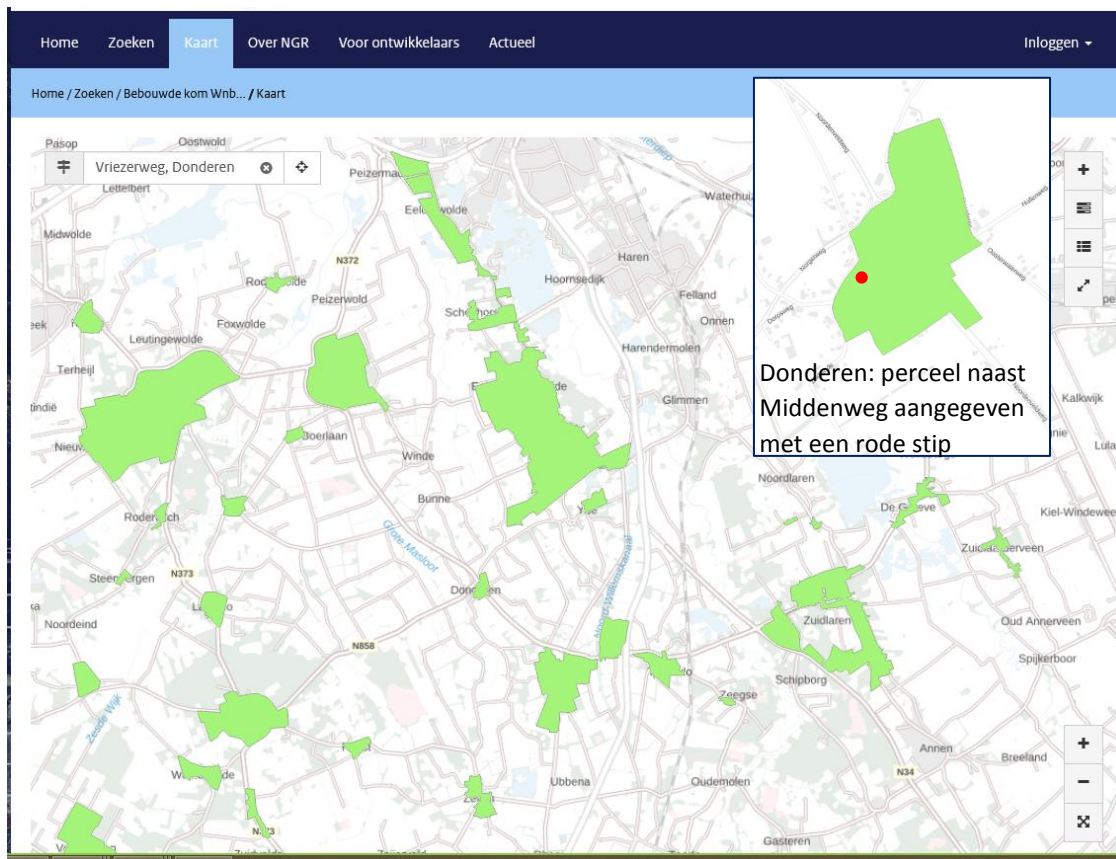
Boswet

Artikel 1

Lid 5:

De gemeenteraad stelt bij besluit vast, welke voor de toepassing van deze wet de grenzen van de bebouwde kom of kommen der gemeente zijn. Het ontwerp van het door de gemeenteraad te nemen besluit ligt gedurende dertig dagen ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage. De burgemeester maakt de nederlegging tevoren in de Staatscourant, in één of meer dag- of nieuwsbladen, die in de gemeente verspreid worden, en voorts op de gebruikelijke wijze bekend

Figuur 1 geeft aan of percelen binnen of buiten de bebouwde kom Wnb (Wet natuurbescherming) houtopstanden ligt. Hiermee kan worden vastgesteld of er een kapmelding gedaan moet worden bij de provincie of een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd bij de gemeente. Binnen de bebouwde kom Wnb gelden de regels van de APV en dient een aanvraag gedaan te worden bij de gemeente.

Figuur 1. Bebouwde kom Wet Natuurbescherming in de gemeente Tynaarlo. Geraadpleegd op Nationaal GeoRegister op 19-03-2023

B – Definities Dikke van Dale

Lijnvormig: samentrekking lijn en vormig;

lijn: verbinding die men zich voorstelt in de vorm van een streep.

streep syn. strook; zich aftekenend gebied, gewoonlijk meer lang dan breed.

Cultuurgrond: in cultuur gebrachte of voor cultuur geschikte grond

Aaneengesloten: door wederzijdse aanraking een geheel vormend.

C – Relevante informatie uit APV 2010

APV 2010, Artikel 4:10 Begripsomschrijvingen onder 1b (pagina 114):

- In het algemeen vallen onder houtwal alle lintvormige begroeiingen van enige uitgestrektheid, bestaande uit bomen en/ of struiken.
- Houtwallen zijn duidelijk omvangrijker dan heggen of hagen of de in het tweede lid van artikel 4.5.2 bedoelde wegbeplantingen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- Afzonderlijk genoemd wordt het begrip "grotere (lint) begroeiing in de vorm van heesters en struiken". Vanwege de grote ecologische waarde van dergelijke begroeiingen (bijv. een meidoorn-of mispelhaag) is bescherming hiervan een noodzaak.
- Er staat "begroeiing" in plaats van beplanting om ook spontaan opgeslagen groen bescherming te bieden. Wel geldt evenals voor de houtwal dat het om een "grotere" begroeiing, dus "van enige omvang" moet gaan.
- De lintvormigheid is minder van belang: ook bijv. een grotere driehoek met heesters kan waardevol zijn door soort of ligging.
- Opgenomen is ook: "een beplanting van bosplantsoen" om een beplanting van inheemse of reguliere bomen en struiken in stedelijke omgeving te kunnen beschermen.

**D – Gemeentelijke documentatie ten aanzien van Omgevingsvergunningen/Beleidsdocumenten/
Bekendmakingen**

Bijlage D1, Ontvangstbevestiging pro forma bezwaar inzake handhavingsverzoek bomensingel
Bijlage D2, Besluit op handhavingsverzoek
Bijlage D3, Besluit op WABO20220330, gmb-218994
Bijlage D4, Besluit op bezwaar WABO20220330
Bijlage D5, Kapverordening 2014; met toelichting achtererfgebied en weigeringsgronden
Bijlage D6, omgevingsvergunning WABO20180713
Bijlage D7, Beantwoording vragen fractie PvdA - Herplantplicht
Bijlage D8, WOO-verzoek zaaknummer 1418837
Bijlage D9, Toelichting op kapverordening 2014, Raadsvergadering 20140304
Bijlage D10, Presentatie bomen in Tynaarlo
Bijlage D11, Groene dorpenplan deel E_Redacted
Bijlage D12, Werkzaamheden in de bossingel aan de noordrand van Zuidlaren
Bijlage D13, Omgevingsvergunning WABO20191067
Bijlage D14, Omgevingsvergunning WABO20221229
Bijlage D15, Cultuurhistorische beleidswaardenkaart Tynaarlo
Bijlage D16, Anterieure overeenkomst initiatief bouw woning aan de Middenweg te Donderen, gmb-122089
Bijlage D17, WOO-verzoek zaaknummer 1418838

E – Overige Documenten

Bijlage E1, Bezwaarschrift WABO-20220330, kap bomen 5.1.2e 20220614
Bijlage E2, Handhavingsverzoek ten aanzien van kap meer dan 200 m2
Bijlage E3, 5.1.2e – rapport 20230117
Bijlage E4, 5.1.2e – aanvullend rapport 5.1.1e
Bijlage E5, Casus aaneengesloten bomensingel
Bijlage E6, Respons op casus aaneengesloten bomensingel (volgt na akkoord expert)
Bijlage E7, Kroonoppervlakte van gekapte bomen
Bijlage E8, Situatietekening met reeds gekapte bomen op 20230101
Bijlage E9, Bomenlijst gekapte bomen op perceel behorend bij WABO20220330
Bijlage E10, WOO verzoek 3 - bescherming waardevolle houtopstand en objectivatie weigeringsgronden
Bijlage E11, Omgevingsvisie Drenthe 2022
Bijlage E12, Voorlopig ontwerp 5.1.2e donderen
Bijlage E13, Toelichting op inrichtingsplan
Bijlage E14, WOO-verzoek 4 - herplantplicht

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 1 sub e	Nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven	1, 16
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 16